

عنوان مقاله:

بازتاب جنسیت مردان در دیوان شاعران زن، بر اساس دیوان پروین اعتصامی، فروغ فرخزاد و سیمین بهبهانی

محل انتشار:

فصلنامه شعرپژوهی (بوستان ادب)، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

محمد رضا پاشایی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

زینب عرب نژاد - دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

حسین آریان - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

محمد رضا پاشایی* زینب عرب نژاد** حسین آریان*** چکیده‌هاگرچه در تاریخ ایران تعداد زنان شاعر در برابر مردان بسیار کمتر است؛ اما نمایندگان بسیار مهم و قابل توجهی از زنان فرهنگ سازی از مهستی گنجه‌ای تا شاعران معاصر هستند که هر یک توانسته‌اند اشعاری درخور بسرایند. از آنجاکه عموم شاعران ما مرد بوده‌اند و حضور زن در ادبیات کلاسیک کم‌رنگ است، بررسی حضور مفهومی و محتوایی «مرد» در اشعار زنان می‌تواند نگاه دقیق‌تری برای تحلیل اشعار آنان به ما بدهد. هدف این پژوهش، تبیین و تحلیل تصویرگری شاعران زن درباره ی مردان است. مرد در اشعار این شاعران گاه در نقش معشوق و گاه به عنوان جنسیتی در برابر دوگانه (زن- مرد) و گاه حتی به پیروی از ادبیات کلاسیک در معنای عام انسان توصیف شده است. با توجه به این اهداف، پژوهش پیش رو به دنبال پاسخ دادن به این سوال هاست: زنان شاعر از چه تصویری برای توصیف مرد و نقش مرد استفاده می‌کنند؟ این تصاویر چگونه به بازنمایی افکار زنان درباره ی جنسیت می‌پردازد؟ در این پژوهش با روش تحلیل محتوا، تمامی اشعار سه شاعر زن به صورت تحلیلی - توصیفی در زمینه ی تصاویر زبانی و مجازی در رابطه با مرد مورد مطالعه و مقایسه قرار گرفته که نمونه‌هایی از آن‌ها همراه با تحلیل ارائه خواهد شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که نگاه به جنسیت، میان سه شاعر تفاوت چشمگیری دارد؛ سلطه ی نگاه مردسالارانه در اشعار پروین که تحت سیطره ی ادبیات کلاسیک فارسی است، بیش از سایرین بود، درعین حال نگاه فردگرایانه همراه با استقلال و مساوات طلبی در اشعار سیمین بیش از فروغ فرخزاد بود. * دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فرهنگیان تهران pashaei.reza@yahoo.com (نویسنده ی مسئول)** دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان ***arabnejadz@yahoo.com استادیار زبان و ادبیات فارسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران arian.amir@iauz.ac.ir تاریخ دریافت مقاله: ۲۸/۹/۱۴۰۰ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۱/۱۲/۱۴۰۰

کلمات کلیدی:

پروین اعتصامی، تصویر مرد، جنسیت، سیمین بهبهانی، فروغ فرخزاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1564069>

